

Gemeenteraad Heerenveen

uw brief van:	ons kenmerk:	bijlage(n):	datum:
	19.3004965	Samenvatting aanpak RES	6 december 2019

Onderwerp:

Voortgangsbrief Regionale Energiestrategie (RES) Nr. 5 – uitgave december 2019

Beste raad,

Hierbij ontvangt u de vijfde voortgangsbrief Regionale Energiestrategie (RES). In de vorige brief van 20 augustus 2019 kon u lezen over de aangepaste nationale planning voor de RES, het beoogde vaststellingsproces binnen onze eigen gemeente en de gezamenlijke Friese communicatie. Daarin was ook aangekondigd dat u, gezien het voorgestelde besluitvormingstraject in september en oktober, eind november/begin december 2019 de volgende voortgangsbrief zou ontvangen.

In september en oktober hebben we elkaar uitgebreid gesproken over het RES proces en onze Heerenveense verantwoordelijkheden en kansen daarin, over het totstandkomingsproces en de samenspraak vanuit de raad en de samenleving.

U heeft op 10 oktober 2019 het startdocument RES Fryslân vastgesteld, en daarbij hebben we afgesproken dat u zeer intensief betrokken wordt bij het proces en de inhoud van de RES.

Sindsdien zijn er goede stappen gemaakt op meerdere fronten. Daarover hebben we u een korte toelichting gegeven tijdens de vergadering van de Commissie ROM op maandag 2 december jl. In deze nieuwsbrief gaan we hier verder op in. Het gaat om opdrachtverlening aan drie bureaus/consortia, discussies over onze opgave, over de besluitvorming in de raden en een uitgewerkte aanpak met accent op het Fries eigene met bijbehorende tijdlijnen en inzet.

Tenslotte doen wij in deze voortgangsbrief een voorstel voor het betrekken van u als raad bij de RES. Dit doen we aan de hand van een RES activiteitenkalender voor Heerenveen.

Aandachtspunten

U heeft als gemeenteraad van Heerenveen zorgen en aandachtspunten over de RES geuit. Ook elders in Fryslân zijn vragen gesteld en zorgen geuit over de hoge tijdsdruk en borging van maatschappelijke betrokkenheid:

- Wat zou het juiste ambitieniveau moeten zijn (specifiek voor opwek) zodat deze zowel voor Fryslân als voor het rijk haalbaar en acceptabel is?
- Hoe zorgen we voor voldoende draagvlak en commitment in de samenleving voor de (concept) RES?
- Hoe kunnen raden een passende rol krijgen bij de concept RES?

In Heerenveen hebben wij naar aanleiding van uw verzoek afgesproken dat u als raad een beslissende rol over de concept RES krijgt.

We hebben in Fries verband een gedetailleerdere aanpak uitgewerkt, die recht doet aan de geuite aandachtspunten. We zijn daarbij geholpen door de drie externe adviesbureaus/consortia die in oktober jl. opdracht kregen om hun expertise en inzet te leveren aan de RES Fryslân:

- procesbegeleiding (RHDHV, ProDO)
- ontwerpend onderzoek (BügelHajema, H+N+S, Overmorgen)
- communicatie (Vonc)

Een samenvatting van de uitgewerkte aanpak is bijgevoegd, deze lichten we hieronder toe.

Fries eigene

Cruciaal anders in de uitgewerkte aanpak is de omslag in het denken over het RES proces: we zagen het steeds als een 'extra' doelstelling die (ondanks de regionale aanpak) voelt alsof die van bovenaf wordt opgelegd.

Echter, de opgave om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen, komen goed overeen met onze eigen doelstellingen! Heerenveen streeft ook 49% CO₂ reductie in 2030 na, en 100% in 2050. De meeste andere Friese gemeenten hebben ook die ambities, en sommige gemeenten proberen zelfs eerder fossielvrij te zijn. We gaan ons concentreren op een aanpak die leidt naar een energie-zelfvoorzienend Friesland in 2050, en mogelijk zelfs nog wat eerder.

Een belangrijk knelpunt van de RES is het krappe tijdspad. Een gedegen participatieproces is niet haalbaar in een paar maanden (van Kerst tot maart/mei 2020). We creëren tijd voor brede participatie door minimale inspanning te leveren voor de concept RES. Ondertussen zetten we vanaf januari 2020 gelijk vol in op het gesprek met de Mienskip.

Concept RES

We gaan een concept RES leveren die voortbouwt op bestaande energieproductie in Fryslân en op bestaande (vergunde) projecten. Volgens Friese experts zouden we in onze eigen Friese ca. 4% van de nationale energieconsumptie moeten kunnen voorzien vanuit bestaande afspraken, en misschien nog wel meer. Het zoekgebied zou dan grofweg uit heel Fryslân bestaan.

Tijdlijn 1 in de bijgevoegde samenvatting geeft dit weer.

Het gesprek over de Concept RES beperken we tot bestuurders (colleges en raden, zie onder). Het gesprek zal gaan over onze ambities en tempo, vanuit de framing van het Friese eigene. Als we een bod doen voor 2030 van meer dan 4%, is dat om versneld toe te werken naar onze eigen doelstelling "zelfvoorzienend Friesland in 2050" (fossielvrij).

Raden stellen ook concept RES vast

Net als u hebben ook andere raden uitgesproken dat zij over de concept RES willen beslissen. Dat is nu verwerkt in de aanpak en planning.

Niet in alle gemeenten is echter dezelfde flexibele afspraak gemaakt zoals bij ons in Heerenveen, om in een uitzonderlijke, korte procedure tot besluitvorming te komen. Daardoor is de tijdsdruk voor besluitvorming over de concept RES hoger geworden: de concept RES zou rond 1 maart 2020 gereed moeten zijn voor besluitvorming, om op 1 juni 2020 een vastgestelde concept RES te hebben. Terugrekenend zouden we onvoldoende tijd overhouden om tot een oprechte consultatie en participatie over de concept RES te komen. In de nieuwe aanpak starten we in januari 2020 wel met brede participatie, maar dan met meer tijd (7 + 7 maanden) en gericht op de RES1.0.

Update bestuurlijke zaken

Er is ook verder gewerkt aan integrale bestuurlijke samenwerking.

- Er is een breed Bestuurlijk Overleg RES Fryslân ingesteld in plaats van het VFG portefeuillehoudersoverleg Klimaat en Energie. Dit faciliteert integrale bestuurlijke afstemming (omgevingsvisie, landbouw, water, ect). Ook provincie en waterschap maken hier deel van uit.
- Er is een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) uitgewerkt, waarin de onderlinge verhoudingen tussen de overheden, die het bod moeten uitbrengen, vastgelegd worden. De SOK is een soort juridische samenvatting van het startdocument voor zover het de overheden betreft. Hierdoor is o.a. de inzet van uit alle overheden geborgd en kan de gemeente Leeuwarden een opdrachtgevende rol aannemen. De SOK is klaar voor ondertekening door de Colleges, en ons College heeft op 17 december ingestemd met ondertekening van de SOK.

Als alle Friese gemeenten, de provincie en het waterschap het startdocument en de SOK hebben ondertekend, vieren we dat met een gezamenlijk (pers)moment.

Voorstel voor betrekken raad Heerenveen bij RES

Bij de vaststelling van het startdocument RES Fryslân hebben wij afspraken gemaakt om u als raad goed te informeren over en te betrekken bij de RES Fryslân.

Daarvoor hebben wij een Heerenveense RES kalender gemaakt, die aangeeft op welke momenten u als raad/raadscommissie betrokken wordt en met welk doel (informerend, opiniërend, besluitvormend).

In deze Heerenveense RES kalender staan -in grijze tekst- ook de momenten waarop andere groepen aan zet zijn, zodat de kalender een compleet beeld geeft. Het gaat o.a. om wethouders/college, ambtenaren/professionals, inwoners, eigenaren en belangenorganisaties/de Friese Energie Alliantie.

Deze Heerenveense kalender is gebaseerd op 3 sporen:

1. de gezamenlijke Friese RES activiteiten uit de uitgewerkte aanpak;
2. aangevuld met specifieke momenten in/voor Heerenveen om optimale informatie en betrokkenheid mogelijk te maken;
3. de reguliere raadsclusus.

Voor de raadsclusus gaan we uit van de RES als standaardagendapunt bij iedere de vergadering van de Commissie ROM. U heeft dit specifiek gevraagd t/m juni 2020. Ook voor de periode daarna zou het goed zijn om dit voort te zetten. In tijdlijn 3 vindt het brede participatieproces voor de RES1.0 verder plaats (juni 2020 – januari 2021) en daarna volgt de periode t/m maart 2021 voor besluitvorming.

Op sommige momenten kan blijken dat tijdens een Friese bijeenkomst leidt tot zeer actueel geïnformeerde raadsleden, waardoor een update in de Commissie ROM geen meerwaarde heeft en kan vervallen. In voorkomende gevallen wordt dit met de griffie overlegd.

RES KALENDER HEERENVEEN

(versie 6 december 2019)

	RES Fryslân	Extra in Heerenveen	Reguliere raadsclusus
nov	Zoetendal: bestuurlijke gespreksronde algemeen		
dec	Inventariserend onderzoek (tijdlijn 1, cijferoverzicht stroom en warmte)	Voortgangsbrieff 5	2 dec Cie ROM: update 16 dec raad: -
jan 2020	Startbijeenkomst voor colleges, raden, staten en AB, over aanpak en samenwerkingsovereenkomst.		13 jan. Cie ROM: update en 'kalender' bespreken 27 jan. Raad: -
febr		Eigen werksessie "bouwstenen & koppelkansen Heerenveen"	10 febr. Cie ROM: <u>Informerend en opiniërend</u> : Bespreken insteek hoogte bod Concept RES 24 febr. Raad: -
maart	Ontwerpend onderzoek 1 ^e ronde werksessie voor professionals en via communicatiecampagne brede input voor afwegingskader		9 mrt Cie ROM: update 23 mrt raad: -
apr	Ontwerpend onderzoek: bewonersparticipatie (via SEP) Brede bijeenkomst voor o.a. raden, staten en AB over concept RES en over bouwstenen en afwegingskader (uit het ontwerpend onderzoek).		6 april Cie ROM: update 20 april raad: -
mei	Ontwerpend onderzoek: 2 ^e ronde werksessies met professionals en inwoners (max 25 per landschapstype). Regiegroep biedt concept RES aan.		11 mei Cie ROM: update en raadsbesluit concept RES voorbereiden 25 mei raad: besluit over concept RES

juni	Burgerraadpleging over ontwerprichtingen via online platform.		8 juni Cie ROM: update 22 juni raad: -
juli	Raden / statenbijeenkomst over aanpak RES 1.0 en ontwerpend onderzoek		(2 juli raad P-nota)
augustus	Ontwerpend onderzoek: samenvatting, bandbreedtes klaar t.b.v. terugkoppeling PBL		24 aug Cie ROM: update
sept	Terugkoppeling PBL over evt. restopgave		7 sept raad : - 21 sept Cie ROM: update
okt	Bewonersparticipatie / aanvullende atelierssessies (nader in te vullen)	Evt. aanvullende atelierssessie (nader in te vullen)	5 okt raad: -
nov			(9 nov raad begroting) 16 nov Cie ROM: update 30 nov raad: -
dec	RES1.0 gereed voor besluitvorming	Evt. gesprek over RES1.0	Geen Cie ROM 21 dec raad: -
jan-2021			Cie ROM: voorbereiding besluitvorming RES1.0 Raad: besluitvorming RES1.0
Febr			Cie ROM / Raad: uitloop besluit RES1.0
mrt-21	Regiegroep biedt RES1.0 aan		Cie ROM Raad: terugkoppeling RES NL

Zwarte tekst: activiteiten voor raad

Grijze tekst: activiteiten voor wethouder/B&W, ambtenaren, professionals, inwoners, eigenaren, ondernemers, belangenorganisaties.

Kalender-updates continue communiceren

De kalender is gebaseerd op de huidige inzichten en voortgang. Het is mogelijk dat de planning verschuift of wijzigt. Dit zal dan natuurlijk met u gecommuniceerd worden. Met name voor tijdlijn 3 is het moeilijk om de activiteiten concreet in te plannen. Voor die periode zal een voortdurende actualisatie en nadere detaillering nodig zijn.

Vragen

Wanneer u vragen heeft over bovenstaande of ontbrekende onderwerpen dan kunt u contact opnemen met Ilja van der Veen (i.vanderveen@heerenveen.nl of 06-15068164).

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Heerenveen.

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

Jeroen van Leeuwestijn

Tjeerd van der Zwan